

MYŚLENIE KRYTYCZNE

Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2015-2024
opracowane w oparciu o zbiory
Publicznej Biblioteki Pedagogicznej RODN „WOM” w Częstochowie i jej filii.

Książki

1. Myślenie krytyczne jako cel kształcenia na przykładzie systemów edukacyjnych USA i Kanady / Ewa Wasilewska-Kamińska. – Wyd. I, 4 dodr. - Warszawa : Wydaw. Uniwersytetu Warszawskiego, 2023.
2. Myślenie krytyczne w edukacji : metodyka kształcenia w szkole podstawowej / Iwona Czaja-Chudyba. – Wyd. I. - Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2020.
3. Myślenie krytyczne w kontekstach edukacji wczesnoszkolnej - uwarunkowania nieobecności / Iwona Czaja-Chudyba. – Kraków : Wydaw. Nauk. UP, 2013 [online]
<https://rep.up.krakow.pl/xmlui/bitstream/handle/11716/6560/PM656--Myshlenie-krytyczne--Czaja-Chudyba.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
4. Myślenie w edukacji / Matthew Lipman ; tł. Anna Łagodźka. – Wyd. I. - Łódź : Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2021.
5. Praktyczny przewodnik po myśleniu krytycznym w edukacji / pod red. Macieja Winiarka. - Kielce : Wydaw. Pedagogiczne ZNP, cop. 2022.

Artykuły z czasopism

1. Bądź odporna/odporny. Résumé [fake news] / Tomasz Garstka // Głos Nauczycielski. - 2023, nr 51/52, s. 24.
2. Cogito21 [krytyczne podejście do treści publikowanych w Internecie] / Łukasz Srokowski, Tomasz Tokarz // Sygnał. - 2018, nr 2, s. 18-19.
3. Critical and reflective teaching in higher education : the case study of Poland [myślenie krytyczne w programach nauczania szkół podstawowych i średnich oraz w programach nauczania wybranych uczelni] / Katarzyna Górak-Sosnowska // Psychologia Wychowawcza. – Nr 27 (2023), s. 37-49.
4. Czy w szkole jest miejsce na rozwijanie krytycznego myślenia? / Dorota Szumna // Kwartalnik Edukacyjny. – 2019, nr 4, s. 104-111.
5. Czytanie krytyczne i twórcze na poziomie III etapu edukacyjnego / Grzegorz Baran // Język Polski w Gimnazjum. - 2012/2013, nr 3, s. 11-22.
6. Dezinformacja - wyzwanie edukacyjne / Łukasz Kamiński // Wiadomości Historyczne. - 2022, nr 2, s. 10-13.
7. Dlaczego trzeba rozwijać w uczniach krytyczne myślenie o mediach społecznościowych i jak to robić? : propozycje lekcji wychowawczych i ćwiczeń / Klaudia Waryszak-Lubaś // Głos Pedagogiczny. – 2021/2022, nr 12/1, s. 37-41
8. Factfulness - wiedza o świecie przystępnie podana [scenariusz zajęć dla klas VI-VIII] / Paweł Marchel // Biblioteka Publiczna. - 2022, nr 6, s. 22-23

Oprac. Bernarda Śmigielska - nauczyciel bibliotekarz PBP RODN „WOM” w Częstochowie

Licencja Uznanie autorstwa
Użycie niekomercyjne

9. Filozoficzna podróż od najmłodszych lat – podejście P4C w rozwijaniu myślenia krytycznego / Beata Luniak // Edukacja Wczesnoszkolna. – 2021/2022, nr 1, s. 33-46.
10. Internetowa pseudonauka / Karolina Ziolo-Pużuk // Dyrektor Szkoły. - 2017, nr 9, s. 46-49.
11. Jak myślenie krytyczne wspiera rozwój ucznia na etapie edukacji wczesnoszkolnej / Magdalena Ostrowska, Katarzyna Zajązkowska // Edukacja Wczesnoszkolna. – 2021/2022, nr 1, s. 47-64.
12. Jak polubić krytyczne myślenie? / Julian Piotr Sawiński // Dyrektor Szkoły. – 2011, nr 6, s. 45-54.
13. Jak pomóc młodym ludziom unikać fake newsów i manipulacji mediów? / Marzena Tyl // Polonistyka. - 2022, nr 3, s. 38-43.
14. Jak radzić sobie z dezinformacją i odróżnić fakty od fake newsów? / Magdalena Brewczyńska // Kompetentny Nauczyciel. - 2022, nr 1, s. 5-7.
15. Jak rozwijać umiejętność myślenia krytycznego u dzieci z zastosowaniem narzędzi TOC? / Dorota Kamińska // Edukacja Pomorska. – 2019, nr 94/95, s. 8-12 [online]
<https://www.cen.gda.pl/download/2019-11/2220.pdf>
16. Jak rozwijać w uczniach myślenie analityczne i krytyczne? – przykłady angażujących zadań do realizacji z klasą / Tomasz Tokarz // Głos Pedagogiczny. – 2022, nr 9, s. 48-52
17. Kilka słów o uczeniu myślenia krytycznego na lekcji języka obcego / Marta Młyńska // Edukacja Pomorska. – 2019, nr 94/95, s. 12-14 [online] <https://www.cen.gda.pl/download/2019-11/2220.pdf>
18. Krytyczna analiza informacji / Maja Dobiasz-Krysiak // Dyrektor Szkoły. - 2019, nr 6, s. 54-57.
19. Krytyczna funkcja edukacji / Paweł Polowczyk // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2016, nr 1, s. 13-21.
20. Krytyczne myślenie (nie)dostępne uczniom edukacji wczesnoszkolnej? / Barbara Nawolska, Natalia Rutka-Gliksman // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2019, nr 5, s. 33-49.
21. Krytyczne myślenie pozwala lepiej zrozumieć świat [zawiera ćwiczenia] / Katarzyna Zajązkowska // Kompetentny Nauczyciel. – 2022, nr 2, s. 21-23
22. M@nipulacja w internecie / Maciej Frasunkiewicz // Dyrektor Szkoły. - 2020, nr 6, s. 42-47.
23. Manipulowanie informacją w sieci za pomocą fake newsów jako zagrożenie dla młodzieży / Marcin Szulc // Psychologia Wychowawcza. - Nr 17 (2020), s. 140-157.
24. Miejsce myślenia krytycznego we wczesnej edukacji dziecka / Dorota Szumna // Edukacja Wczesnoszkolna. – 2021/2022, nr 1, s. 9-32.
25. Moc krytycznego myślenia / Paula Pilarska // Psychologia w Szkole. – 2014, nr 2, s. 13-17
26. Możliwości rozbudzania myślenia krytycznego w edukacji wczesnoszkolnej / Beata Świątek // W: Prace Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu. – T. 44, nr 5 (2017), s. 139-151 [online] <http://www.pracnaukowe.wwszip.pl/prace/prace-naukowe-44.pdf>
27. Myślenie – kreatywne vs. krytyczne? : sztuka godzenia przeciwieństw. Cz. 17 / Tomasz Garstka // Głos Nauczycielski. – 2022, nr 36, s. 16.
28. Myślenie krytyczne – przygoda na całe życie / Maciej Winiarek // Edukacja Pomorska. – 2019, nr 94/95, s. 5-7 [online] <https://www.cen.gda.pl/download/2019-11/2220.pdf>
29. Myślenie krytyczne w służbie ekologii / Tomasz Garstka // Dyrektor Szkoły. – 2022, nr 9, s. 46-49.
30. Narzędzia TOC pomocne w rozwoju krytycznego myślenia [zawiera scenariusze zajęć] / Donata Leszczyłowska // Biuletyn Edukacyjny. – 2017, nr 1, s. 39-42
31. Nauka krytycznego myślenia / Tomasz Kalbarczyk // Analiza i Egzystencja. – Nr 25 (2014), s. 7-17 [online] https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Analiza_i_Egzystencja/Analiza_i_Egzystencja-r2014-t25/Analiza_i_Egzystencja-r2014-t25-s7-17/Analiza_i_Egzystencja-r2014-t25-s7-17.pdf
32. Nie daj się nabrać fake newsom / Agata Łuczyńska, Marta Puciłowska // Dyrektor Szkoły. - 2017, nr 5, dod. Nowe technologie s. 8-9.

33. Nie daj się nabrać! : fact-checking w pigułce / Małgorzata Kilian, Kinga Osierda // Sygnał. - 2019, nr 8, s. 8-12.
34. Nowomowa w przestrzeni medialnej: Jak język kształtuje nasze myśli [zawiera scenariusz zajęć dla uczniów w wieku 16-18 lat] / Katarzyna Bocheńska-Włostowska // Remedium. - 2023, nr 12, s. 8-10
35. O strategii rozwijania krytycznego myślenia / Julian Piotr Sawiński // Nowa Szkoła. - 2011, nr 6, s. 27-34.
36. Prawda czy fałsz? : szkoła ponadpodstawowa [scenariusz zajęć nt. fake news] / Izabela Stefańska // Biblioteka w Szkole. - 2020, nr 4/5/6, s. 36-38
37. Problemowe zadania edukacyjne rozwijające myślenie krytyczne dzieci w wieku wczesnoszkolnym [zawiera zadania] / Katarzyna Pluta // Edukacja Wczesnoszkolna. - 2021/2022, nr 1, s. 65-83.
38. Projekt "Krytyczne czytanie ze Szkołą Edukacji": od koncepcji do wdrożenia / Kinga Białek, Magdalena Swat-Pawlicka // Kwartalnik Pedagogiczny. - 2023, nr 2, s. 63-84.
39. Przewodnik po świecie on-line, czyli wychowanie obywatelskie na miarę XXI wieku / Joanna Wojdon // Wiadomości Historyczne. - 2020, nr 5, s. 29-34.
40. Przez dyskusję do kompetencji [metaplan, dyskusja punktowana, debata "za i przeciw", kapelusze de Bono] / Anna Klimowicz // Dyrektor Szkoły. - 2020, nr 12, s. 46-50.
41. Przy lekturach bez myślenia krytycznego ani rusz! [symulacja rozprawy sądowej] / Iwona Gralec // Język Polski w Szkole Podstawowej. - 2020/2021, nr 2, s. 135-139.
42. Psychologiczne aspekty rozpoznawania zdolności do bycia krytycznym - dylematy ontologiczne i metodologiczne [zawiera autorski Kwestionariusz Kompetencji Krytycznych] / Iwona Czaja-Chudyba // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2023, nr 10, s. 4-20.
43. Rozwiązywanie zadań tekstowych sposobem na rozwijanie myślenia krytycznego uczniów klas młodszych [zawiera przykładowe zadania] / Katarzyna Pluta // Edukacja Wczesnoszkolna. - 2021/2022, nr 1, s. 105-125.
44. Study, work, life: developing transferable skills across domains [zawiera zadania rozwijające krytyczne myślenie] / Steve Taylore-Knowles // Teacher. - 2015, nr 4, s. 8-13.
45. Teaching critical thinking through content-based instruction / Percival Santos // Teacher. - 2015, nr 8/9, s. 33-38.
46. TOC w edukacji : możliwości wykorzystania narzędzi krytycznego myślenia w edukacji dzieci najmłodszych / Marek Szafraniec, Maciej Winiarek // Forum Nauczycieli. - 2014, nr 2, s. 21 pdf.
47. Trening krytycznego myślenia jako metoda pracy wychowawczo-profilaktycznej z uczniem w szkole / Beata Świątek // W: Prace Naukowe Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości w Wałbrzychu. - T. 47 (2019), nr 1, s. 37-52 [online]
<http://www.pracnaukowe.wwszip.pl/prace/PN47.pdf>
48. Uczniowie na tropie fake newsów - zbiór wskazówek i zadań rozwijających umiejętność krytycznego myślenia i czytania / Joanna Krzemińska // Polonistyka. - 2022, nr 3, s. 30
49. Uczymy myśleć krytycznie i logicznie - pytania o pytania [z wykorzystaniem Story Cubes] / Magdalena Brewczyńska // Biblioteka - Centrum Informacji. - 2020, nr 2, s. 3-5.
50. Ujawnianie zdolności do krytycznego myślenia dzieci szkolnych i przedszkolnych / Zuzanna Zbróg // Nauczanie Początkowe. - 2009/2010, nr 3, s. 91-100.
51. W cyfrowym świecie (dez)informacji - od manipulacji do wiedzy i mądrości / Katarzyna Borawska-Kalbarczyk // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2020, nr 7, s. 3-19.
52. W drodze do samodzielności z wykorzystaniem rutyn myślenia krytycznego [zawiera scenariusze zajęć] / Ewa Felczak, Edyta Kalinowska, Elżbieta Kubicka // Edukacja Wczesnoszkolna. - 2021/2022, nr 1, s. 85-104.

Oprac. Bernarda Śmigielka - nauczyciel bibliotekarz PBP RODN „WOM” w Częstochowie

Licencja Uznanie autorstwa
Użycie niekomercyjne

53. What does being "good with technology" mean? [zawiera propozycję zajęć nt. fake news] / Daniel Monaghan // Teacher. - 2017, nr 2, s. 37-40.
54. Wyuczona bezmyślność : czy szkoła uczy dzieci myślenia? / Małgorzata Jankowska // Głos Pedagogiczny. - 2020, nr 10, s. 53-58

Netografia

1. Instytut Krytycznego Myślenia <https://mysleniekrytyczne.edu.pl>
2. Prelekcja Barbary Ostrowskiej z konferencji INSPIR@CJE 2023 "Krytyczne myślenie jako kluczowa kompetencja w świecie fejków" <https://www.youtube.com/watch?v=BAVWVJMks1w&t=6s>
3. Jak rozwijać umiejętności krytycznego myślenia u uczniów na lekcjach języka angielskiego? / Beata Wysocka [online] <https://universe.earlystage.pl/universe/jak-rozwijac-umiejetnosci-krytycznego-myslenia-u-uczniow-na-lekcjach-jezyka-angielskiego>
4. Myślenie krytyczne : scenariusz lekcji z wykorzystaniem sztucznej inteligencji / Wojciech Wątor [online] https://mydigitallife.pl/uploads/002_Scenariusze_Myslenie_krytyczne.pdf
5. Myślenie krytyczne w edukacji [prezentacja] / Małgorzata Nowak [online] https://wntuf.pl/wp-content/uploads/2024/04/03_Myslenie-krytyczne-w-edukacji-Malgorzata-Nowak.pdf
6. Rozwój umiejętności krytycznego myślenia u dzieci / Marcela Jankowska [online] <https://kidsview.pl/krytyczne-myslenie/>
7. Trening krytycznego myślenia / Piotr Henzler [online] https://mydigitallife.pl/pokaz-wpis/7/trening_krytycznego_myslenia

